

11

Kertomus allekirjoittaneen tutki-
muksista Lahjan pitäjässä keuhkumassa
v. 1914. Kertomukseen kuuluu 2 karttaa, 5 val-
kuvaa (Vasok. l. 4026-29 ja Planchiluvuoto A 136)
sekä H. M. 6686: 1-7.

Virmonsaaari

Talvella 1914 toi muinaisesineiden keräi-
ji Gustaf Karlsson Historialliseen Museoon kivikau-
den asuinpaikkaan viittaavia esineitä Lahjan
pitäjän pienellä Virmonsaaaren saarella (H. M. 6577)
Allekirjoittanut sai tenttiväkseen käydä paik-
kaa tarkastamassa.

Virmonsaaari on pieni, n. 100 x 80 m. laa-
juinen saari Lahjan järvessä, 1 km. päässä Pieti-
län nokasta. Se on pohjoispuoleltaan peukkaa
kalliota ja nousee 4,40 m. järven nykyisestä
pinnasta. Huomattava kuitenkin on ettei järven
pintaa on verrattain majoitain laskettu, joten
saaren korkeus veden pinnasta ennen on ollut
vielä pienempi. - Saaren koko eteläosa on vie-
tävää hietapohjaista rinteitä. Sinne on nyky-
min rakentanut mökkinsä Mucan Koskela,
n. s. "Virmonkeisari", joka asuu saartaan aina
vapaasti, se kun ei kuulu mihinkään taajaan.
Koskela on raivannut saaren tavaisen kerki-
osan perunamaaksi, ja mulloksesta oli silloin
tällöin tavattu kiviaseita ja saviastian kap-
paleita, joita niillä nykyin koivon jokuren-
talleen. Perunamaa on kiennoa kivetöntä hietta.
Seadakseni kulttuurikerroksista jotain

käsitystä kaivatuun perunamaan NE raja-ajan
liepeillä 5 m^2 suuruisen alan. Kulttuurimaan
vakuus oli 30-40 cm. Maa oli hienvaa hietta jossa
paikoin oli tummempia juovia, nokitaplia
ja punaiselta palanutta hietta. Ruudulla tuli
30 cm. syvyydestä vastaan n. 10 cm. vakoinen
noki alle joka oli 90×75 cm. suuri ja jossa myöskin
oli 4-5 palanutta kiveä, mitkä kumminkaan eivät
ole varsinaisia lieitä voineet muodostaa. Löytö-
nä tarvattiin ylempänä olevasta kulttuurimaasta
kymmenkunta saviantianpalasta.

Kun tehtäväni tällä kertaa oli rajoitettavan
minulle annettujen määräysten mukaan kartotus-
ja valokuva- sekä topografiseen tutkimustyöhön, lopi-
settiin kaivaus pilaan. Sitä olettaisin ensi kesänä jat-
kaa, jolloin tulisi tutkia perunamaan ja kation
välissä oleva alue perunamaan NE ja NW-puolilla,
jotka sisältävät liikuttamattomia kivikauden kult-
tuurialuetta. Tilapäisesti talteen tulleista löydös-
tä päätään paikka on ollut jotenkin runsaasti
asuttu kivikauden lopulla, ja on väestö tai asu-
janeisto hajoittanut syväkalastusta.

Tutkimustyössä avustivat minua tohtori
R. Boldt ja yliopp. Martin Aheman.

Hieden kartano
maantie
Kansakoulun luona.

Huhtikuussa 1914 toi keräjä Gustaf
Karlsson Kuusioon rautakauden keramiikkaa, löyde-
tyt uutta hietä tehtävissä Lohjan Hieden kartan-
on maalta, n. 40 m. uuden kansakoulutalon ton-
tin E kulmauksesta. Löytöpaikan tarkastaminen
joi alueinjaittaneen tehtäväksi.

Kyseessä oleva tien kohta kelleee
parisadan metrin päässä Lohjan järvestä, jonka
pinnasta sen korkein kohta on 17,33 m. Löytöpai-
kan korkeus oli 12,70 yli järven pinnan.

2
Löyisö oli tehty maantien tasoitustyössä. Soraa mäen leikkauksesta oli ajettu tiehe mäen alle kirkokke päin mentäessä, ja siitä oli seppä Secin poiminut savastian palat, mitkä hän sittemmin oli Karssonille antanut. Eräitä tien sorasta nyt löytyneitä astianpaloja ilman koristeita jätin op. Sippolalle käytettäväksi havainnointivälineinä kooluissa.

Ne kaivaukset mitä paikalla tein, osoittuivat tucoksestoniksi. Muinaisjäännös oli kokonaan tullut hävitetyksi tieitä tehtäessä. Kartalle olen sen paikan arviolta merkinnyt. Se on ollut 7-8 m. läpimitaltaan (ollut) matala kivensekainen maakumpu. - Muita roukkioita ei lähiställä ole.

Jonkun matkaa, n. 1/2 km. vastamainittu-
ta paikalta kirkokke päin on tien laidassa sen N puolella Kukkauden niityn takana mäen ^{-Ribacken-} Föyräs, jota ennen on ollut kylän talot. Sen alaliepeellä, kymmenkunta metriä tiestä on matala kumpu, 4x5 m. suuri ja n. 50 cm. korkea. Se on tehty palaneista melkoisista kivistä ja pacoasta. Nähdäkseen onko se muinaisjäännös kaivoin siitä kolmanneskeen, löytämättä muita esineitä kuin muutamia polttamatoman luun. Kumpu on tehty useita kerroksista kiviä päällekkäin ja on varmasti ihmistyön tulos, mutta onko se haataroukkio se voi vain kokonainen tutkimus osoittaa.

Jalassaaren kiviroukkioita löytyi useita uusia käydessäni niitä katsomassa.

A. M. Taugren

Solija Hiden kausakoulu
K. Margit Boldt

L. 131

A 136

4027 Löytöamme Lonjan Hilde koulun
Muona.

- 14. a. M. T.

4026 Löytöalue Lohjan Hiiden kansakou-
lun uona: uusi tie kirkolta Paronienne

-14. a. M. T.

4029 Lohja, Kirmonsaari; perunamaa josta
on kivikauteen löytyjä

- 14. A. M. T.

4028. Lokja, Virmonsaari N puoleisilla
kallioilla katsoen

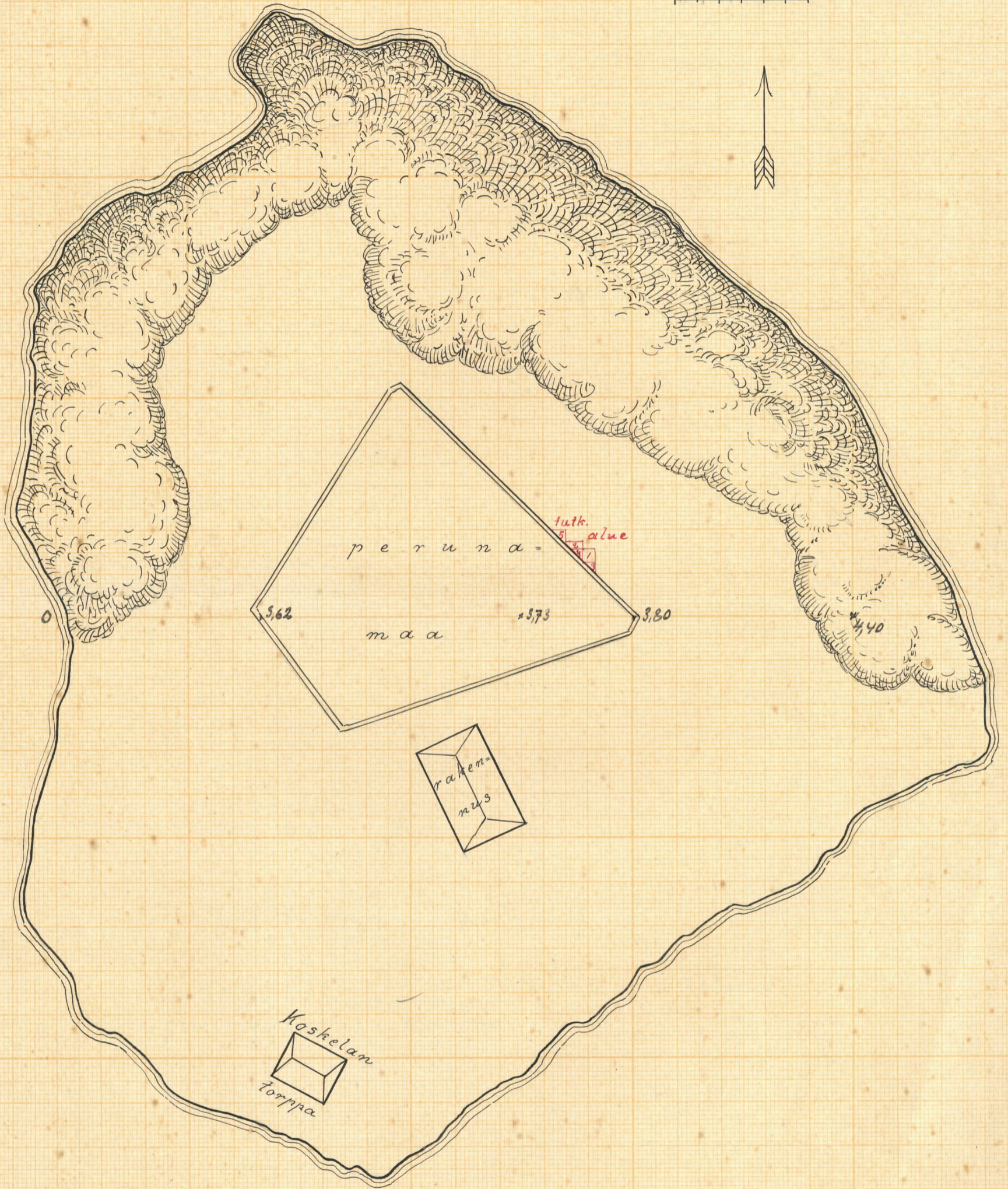
-14. a. m. T.

Lohja Virmonsaaari

kart. 1914

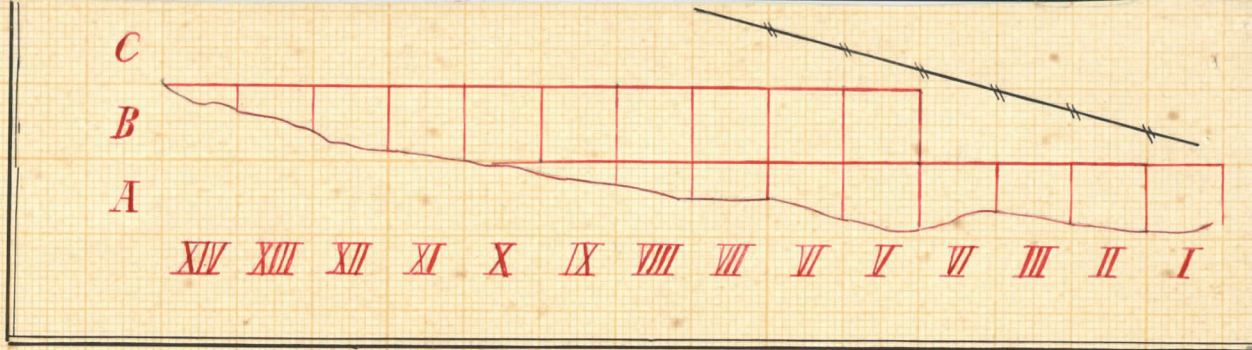
Martin Ahlman (A.M.T.)

0 2 4 6 8 10 12 M.

Lohjan Hiittisten kansakoulun
kalmisto.

1914 a. u. T. kart.

Kotnienai

Lohja, Hättinen, Ribacken

